

60. møde.

Freitag den 25. februar kl. 13.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov for Færøerne om vaccination mod difteri og stivkrampe har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Det første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til ministeren for offentlige arbejder og ministeren for handel, industri og søfart af Ninn-Hansen m. fl.

(Forespørgslen findes i tidenden sp. 2442).

Formanden: Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke til forespørgslen fremme som givet. (Ophold). Det er givet.

Den følgende sag var:

Anden behandling af forslag til lov om Færøernes Realkreditinstitut.

(Første behandling findes i tidenden sp. 1491; udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 187).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under eet.

Ordføreren (Lars M. Olsen): Der foreligger en enstemmig indstilling fra udvalget, og jeg er derfor i den situation på hele udvalgets vegne at kunne anbefale lovforslaget til vedtagelse uforandret.

P. M. Dam: Færøerne var oprindelig et bondesamfund, hvad det ofte citerede ord-sprog „Færø uld er Færø guld“ giver udtryk for. Skønt fåreavl, mælkeproduktion

og landbrug i det hele taget stadigvæk er af betydning, er det fiskeriet, der dominerer det økonomiske billede. Hvordan dets udvikling former sig, hvorvidt der bliver tale om fremgang og sund trivsel eller stagnation og tilbagegang, er skæbnebestemmende for det færøske folk.

Uden at fordybe mig i en indgående redegørelse for den udvikling, som det færøske samfund har gennemgået fra et bondesamfund til et samfund, der hovedsagelig har baseret sin eksistens på fiskeri, vil det vel være på sin plads ved denne lejlighed at gøre nogle bemærkninger af historisk art til det høje tings ærede medlemmers orientering og til belysning af baggrunden for den på Færøerne herskende erhvervskrise, der har foranlediget den foreliggende af den højtærede statsminister fremsatte finansieringsplan inklusive de to adviserede lovforslag om statslån mod anden prioritet i skibe og kommunekreditforeningslån til færøske kommuner mod statsgaranti med kontragaranti af Færøernes lagting.

Færingerne har drevet fiskeri fra landnamstiden, dengang de kom til øerne i deres vikingeskuder. Det er den samme type af både i forskellige størrelser, tremandsfarer, firemandsfarer, femmandsfarer, seksmandsfarer, ottemandsfarer, timandsfarer og tolvmandsfarer, de gennem århundreder har gjort brug af til fiskeri på de hjemlige fiskebanker, og man bruger dem stadig, særlig på de pladser, hvor havneforholdene ikke tillader fiskeri med motorbåde, der ikke kan trækkes på land, hver gang de kommer hjem fra fiskeri. For de særlige færøske bådes vedkommende skal det for en fuldstændigheds skyld bemærkes, at medens de tidligere kun blev drevet frem med årer og sejl, er der nu som regel installeret en hjælpemotor i dem. Fiskebankerne omkring Færøerne var meget fiskerige, og den færøske fisk er af en særlig fin kvalitet, meget bedre end f. eks. den fisk, man kan fange ved Island og Nordnorge, i Beringshavet og ved Grønland.

I mange århundreder fik færingerne lov til at beholde fiskebankerne omkring deres øer for sig selv. At dette kunne lade sig gøre, havde sine gode grunde, nemlig at havfiskeriet hos vore naboer måtte begrænse sig til deres egne hjemlige farvande, eftersom de ikke dengang havde tilstræk-